

משמר הלכה

שאלות ונידונים שהובאו בפני
מרן הגאון הגדול רבי משה מרדכי קארפ שליט"א

בס"ד, גליון י"ג / ניסן תשפ"ו

נידוני המשמר

פסקי המשמר

שאלות אקטואליות בנושאים שונים
שהובאו קמיה מרן רבינו שליט"א
ע"י אברכים מופלגים.

ש: בוטנים לא קלויים מה ברכתם.

ת: כיון שהיום הדרך הוא שאוכלים אותם
קלויים אלו שאינם קלויים ברכתם שהכל
וגם לאדם שדרכו לאכול לא קלוי, בטלה
דעתו, וכבר כתבנו בספרנו הל' יום ביום ח"ג
פ"ב הל"ג, שבדיעבד אם בירך אדמה יצא אך
לגבי שקדים וכיו"ב אינו כן, משום שהדרך
גם לאכול חי אך בכל דבר כגון דא צריך
לברר את המציאות.

ש: אבוקדו שאין דרך לאוכלו חי, אלא רק
לקינוח הלחם וכדו' מה ברכתו.

ת: אבוקדו הדרך לאוכלו גם חי כסלט בפני
עצמו, וגם יש האוכלים אותו בפנ"ע לחוד
וחוצים אותו לשניים ואוכלים בכפית, ולכן
ברכתו אדמה.

וצריך לדעת שכדי לפסוק הל' באוכל צריך
לברר את המציאות, ויש גדולים וצדיקים
שפסקו הלכות באוכל ולא ידעו את המציאות,
ובישובי על המדוכה בעוסקי בהלכות
ברכות, וכתבתי ההלכות, הלכתי והסתובבתי
בחנויות ומאפיות לברר את המציאות, וכמו
שכ' בגמ' שרב הלך י"ח חודש לראות ולבדוק
את מומי הבהמות.

ש: ילד שיוצא מביה"כ ולפניו גם סעודת
המוציא, ושואל האם צריך ליטול ידיו גם
לשרותים וגם להמוציא.

ת: שיטול פעם אחת, ויברך אשר יצר ואח"כ
על נט"י שלא לבלבלו.

זמן תחילת הבדיקה

הטעם שמא יתירשל, וכ"ה שם בס"ב עמש"כ בהג"ה
די"א שאם התחיל צריך להפסיק דהמג"א פי' דמיירי
בהתחיל באיסור, והגר"א כ' ע"ז: "אלב דברי הטור
לא משמע כן" ור"ל דאף בהתחיל בהיתר משמע
דמפסיק] ונראה טעמו כיון דעיקר הבדיקה בתחילת
הלילה כמ"ש בירושלמי וכמ"ש הר"ן וילף לה בירו'
מקרא לכן חיישי' והוי כאין לה שהות אע"ג דלא
דמי לגמרי וכמ"ש דילמא ממשיך וכו', עכ"ל. הרי
דס"ל לגר"א דזה חשיב כליכא שהות במה שמאבד
הבדיקה בתחילת זמנה, ולמשנ"ת הרי כן מבואר
להדיא בלשון הר"מ.

ומה שהביא הגר"א מהירו' דילף לה מקרא, בירו'
כאן ה"א איתא הכי: למה בלילה כו' א"ר יוסי שאין
בדיקת הנר יפה אלא בלילה ר' מנא לא אמר כן
ושמרתם את היום הזה לדורותיכם חקת עולם עשה
שיהיו היום והלילה משומרין, ויתחיל ביג' ויהא
היום והלילה משומרין אף אית ליה כיי דמור יוסי',
הרי דלר' מנא ילפי' מקרא דבעי' שיהיו כל היום
והלילה משומרין מחמץ ומשו"ה בעי' דוקא בתחילת
הלילה עד דפריך בירו' שיבדוק ביג' ומשני דאף ר'
מנא מודה לטעמא דר' יוסי דמשום דאור הנר יפה
לבדיקה. וע"ז כ' הגר"א וכמ"ש הר"ן, ואין כונתו
דהר"ן בשם הירו' דהר"ן לא הזכיר מהירו' אלא
כונתו לדיוק הר"ן ממתני' וכראב"ד, ואח"כ כ' דהירו'
ילף לה מקרא לכן הוי כאין לה שהות, וע"ז כ' אע"ג
דלא דמי ר"ל, דהר"ן אין טעמו דומה למה דאיתא
בירו', "וכמש"ש שמא ימשך" ור"ל דטעם הר"ן שמא
ישכח ויתירשל ויברר/ מבואר דמעיקר הדין הוא,
וכ"ז להדיא כמושנ"ת, דהר"ן לא פי' כן בראב"ד.

ובמעשה רב להגר"א איתא: "ומתחיל לבדוק קודם
הלילה ומפסיק באמצע תפלת מעריב ואינו חושש"
וכן הנוסח בתוספת מעשה רב "פעם א' הגיע זמן
הבדיקה והפסיק באמצע תפלת מעריב. ורבינו
לשיטתו אזיל דס"ל דזמנה בתחילת הלילה מעיקר
דינו, ולא משום שמא ימשך, דבזה כ' הפו' טעם
דמהני היכא דהוא מתפלל בקביעות בצבור, רק ס"ל
דהוי כאין שהות, ולכן כאן אף באמצע תפלת מעריב
כיון דחשיב כליכא שהות ויסודו בירו' ובראב"ד
הנ"ל, ולהאמור הרי כן גם דעת הרמב"ם.

אמר אביי "הלכך" האי צורבא מרבנן לא ליפתח
בעידניה וכו' (פסחים ד.). הפשטות דר"ל דאם היה
דין הבדיקה בלילה רק מדין זריזין מקדימין, א"כ
היה מותר ללמוד דאע"פ דישכח לבדוק בלילה
יכול לבדוק למחרת ביום, אך כיון שאמר שעיקר
זמן הבדיקה בלילה א"כ חיישי' שישכח מלבדוק
בלילה, וכ"כ הר"ן ורבנו דוד ז"ל דהחשש שמא
ישכח מלבדוק בלילה. ואמנם לשון הגמ' "דילמא
משכא ליה שמעתיה ואתי לאימנועי ממצוה",
משמע דאין החשש רק משום שמא ישכח מלבדוק
בלילה אלא מחמת עצם מה שממשיך ללמוד בזה
גופא ימנע ממצות הבדיקה. וכן מבואר ברמב"ם ז"ל
פ"ה ג': "ואין קובעין מדרש בסוף יום יג' וכן החכם
לא יתחיל לקרות בעת זו וימנע מבדיקה בתחילת
זמנה". הרי דהחשש שמא ימנע מבדיקה בתחילת
הזמן, והיינו כמוש"כ הראב"ד ז"ל בריש פירקין דהא
דנקט במתני' שצריך להקדים הבדיקה לתחילת
הלילה בשעה שיש קצת אור יום, ע"ש. הרי דעיקר
הבדיקה נתקן בתחילת הלילה. ואמנם הר"ן דלא
פי' כאן הכי, משום דהר"ן בריש פירקין כשהביא
דברי הראב"ד הוסיף דטעמו "כדי שלא ישכח או
לא יתירשל", אך בראב"ד לפנינו ליתא טעם זה רק
עיקר הדין נקט שצריך לבדוק בתחילת הלילה,
והטעם נראה כמושנ"ת לעיל דהיינו טעמא דבני
אדם מצויין בבתייהם והיינו בתחילת הלילה שאז
נתקנה הבדיקה וזהו עיקר זמנה. וכ"מ מלשון הר"מ
ז"ל בסיה"מ: "ותקנו זה לפי שאור הנר בלילה יפה
לבדיקה ובנ"א מצויין בבתייהם באותו העת", ומשמע
דזהו עת זמן מסויים שאז בנ"א מצויין בבתייהם
ולא שמצויין בבתייהם בלילה, ולכן חובת הבדיקה
בתחילת הלילה.

ושו"ר דהדברים מבוארים בדברי רבנו הגדול הגר"א
ז"ל סי' תלא' וראיתי להביא דבריו דכדרכו קיצר
מאד בזה, דבס"א שם עמש"כ בשו"ע בדוק בתחילת
הלילה כ': "דמשו"ה נקט אור לומר בתחילת הלילה
שיש עדיין אור שבלא"ה לא היה שם חשך לאור
משום לישנא מעליא ראב"ד ועי' ר"ן שם, ונראה
ברור דרבינו כיון במה שציי"ן לר"ן לומר דבראב"ד
משמע דהוא מעיקר דין הבדיקה, וציי"ן לר"ן שכ'

ניתן להשיג את הלכות קרבן פסח בדרך שו"ת על סדר הרמב"ם מרבינו מרן שליט"א
בשליחת בקשה למייל מכון 'משמר הלכה': ms08979979@gmail.com

פסקי המשמר

>>>

ש: ילד שאכל סוכריה ויוצא ונכנס ומברך בכל פעם, משום שכך שמע, איך לחנכו, והאם צריך להתערב בזה.

ת: לומר לו שיברך פ"א כיון שמה שתוך הפה אין שינוי מקום, וגם אם אוכל כגון חבילת ביסלי שיברך פעם אחת משום שיש לו על מי לסמוך וכמש"כ באג"מ שחשוב הולכי דרכים, (ועי' בספרנו על ברכות) אך עכ"פ תדעו שבדרך הזו הילד הזה לא ילמד כלום בסוף, אם את כל הפרטים והדינים אמרים לו, וגם שמחנכים לדברים האלו זה יוצר בלבול אצל הילד,

ש: כשעושים ברית מילה בשב"ק, ואומרים "כורת הברית" ושותים קצת, ואח"כ "אלוקינו" שותים הכל, והרי צריך קידוש במקום סעודה, ושוותה קצת אינו קידוש.

ת: מה ששוותה אח"כ בתוך כדי אכילת פרס, הוא מצטרף למלא לוגמיו, למה ששתה בתחילה שהוא תחילת השתיה, וכן אפשר לסמוך על השיטות שבשביל קידוש במקום סעודה לא צריך מלא לוגמיו, ובצירוף השיטות שבקידוש היום כלל לא צריך קידוש במקום סעודה, ומה שצריך לשתות מלא לוגמיו בלי הפסק הרבה בנתיים, זהו בקידוש הלילה ולא בקידוש היום.

ש: יש דין שלא לעשות פת חלבית ופת בשרית, מה הדין גבי פת עם דגים, ומשום סכנה.

ת: אפשר לסמוך על המג"א שבזמנינו אין את הסכנה, ועוד שאפשר שהסכנה רק שזה בעין, ולכן יש להקפיד רק על מה שגזרו, אך לכל מה שלא גזרו לא.

<<<

שאלה מרתקת שהובאה אל שולחנו של מרן רבינו שליט"א בעקבות הספר על הל' חלה שיצא לאור בשנה האחרונה

שלום וברכה למעב"ת

מרן הגאון הגדול הרב קארפ שליט"א בעל "המשמרת הבית" על הלכות חלה וש"ס

אני משגיח כשרות במאפייה בשכונת... בבני ברק. במאפייה אופים כל לילה פיתות לאפות ופרנות בעבודת יד ואני ב"ה משגיח צמוד רוב הלילה ואחראי על כל ענייני ההלכה כאפיית עכו"ם, מניעת חרקים, וכשרות הכלים, וכמובן הפרשת חלה, שאני מקפיד מאוד להפריש מכל עיסה (זאת בנוסף לתנאי שאני עושה בהתחלת המשמרת לכל העיסות שמה אשכח ח"ו וכפי דרישת הרבנות הראשית ובד"ץ).

והנה בעל המאפייה הוא ערבי (כך חשבו עד לאחרונה) בשם איסחאק אל גרב מנכבדי המשפחות המוסלמיות בעיר העתיקה בירושלים, ויש למשפחה מאפייה בעטרות (בכשרות הרבנות) ומאפייה בבני ברק (בכשרות הבד"ץ), והנה כשהתחלתי לכהן כמשגיח הכשרות במאפייה לפני כשנה נכנס למאפייה שותף יהודי מרשת מאפיות גדול בארץ ואז כמובן עשיתי הפרשת חלה עם ברכה כדת וכדין, וכמבואר בשו"ע לגבי עיסת השותפין שחייבת בחלה.

והנה לפני כמה חודשים החליט השותף היהודי לפרק את השותפות ועזב את המאפייה, (המבנה עצמו מושכר והעזיבה היה שבסך הכל הפסיק היהודי להזמין את הקמח שהיה מזמין עד אז על שם החברה שלו ולשלם משכורות לעובדים) וחזר המצב לקדמותו כמו שהיה הרבה שנים שהמאפייה שייכת לערבי הנ"ל בלבד.

דא עקא שבמהלך החודשים שאני מכהן כמשגיח הספקתי להתיידד עם בעל המאפייה והיות ואני משגיח צמוד בשעות הלילה מטבע הדברים שוחחנו הרבה שיחות נימוסין וכיו"ב והנה לא פחות ולא יותר הוא מספר לי שאמא של אבא שלו היא יהודייה בשם מרים כהן!

חשוב לי להוסיף, במאפייה עובדים גם חלק מהאחים שלו שגם אישרו את הסיפור אבל הוא כבכור במשפחה ידע יותר פרטים מהם.

והנה אני כחובב היסטוריה (מאזין הרבה לקו אור עולם וכו') שמעתי שיש בחברון מספר חמולות גדולות ונכבדות שכולם יודעים שראשי החמולות הם יהודים שהתאסלמו, בנוסף לזה לא סוד מה שקורה בשנים האחרונות לדאבון הלב (יד לאחים מפרסמים מעט מזעיר) וכו'.

עכשיו ניגע בשאלה המרכזית שנוגע כמובן לסוגיית מסיח לפי תומו שכאן לכאורה ברור כשמש שזה לא רק מסיח לפי תומו אלא הרבה יותר מזה כיון שבעל המאפייה שכבר עובד הרבה מאוד שנים עם גופי הכשרות ומכיר טוב את ההלכה שהפרשת חלה זה חובה רק באם בעל המאפייה הוא יהודי, וברגע שיש חשש שהוא יהודי זה יעלה לו הרבה מאוד כסף כיון שהבד"ץ תחייב אותו להחזיק משגיח צמוד לצורך הפרשת חלה מה שמייקר

תשובת רבינו מרן שליט"א:

בודאי יש לחוש דהוי מסל"ת, והתלייה שרוצה למצוא חן בעיניו לא שייך בזה בדרך סיפור על הסבתא ואין שום חשיבות לגוי לומר שהסבתא יהודיה, וגם אומר את שמה וגם שאר האחים מאשרים זאת עם השם שלה, ולכן צריך לנהוג בו כישראל לענין חלה. ולענין מה שאכלו כיון דמן הדין לא צריך לחוש דאזלינן בתר רובא כמו אצל כל גוים ולכן לא צריכים כפרה כלל, ובפרט כידוע היום רבים מפרישים חלה על כל ארץ ישראל בכל יום כמה פעמים לפטור מקרים כאלו וכיוצא בהן לכן אין צריך שום כפרה ומכאן ואילך יש לנהוג בו כישראל, ואם מע"כ חושש לענין ברכה לא יברך ויבקש ממנו שיקנה לו בכל יום עיסה כשיעור קודם ההפרשה הראשונה ביום ויזכה הישראל לעצמו ויכין בברכה על כל ההפרשות במשך היום.

בברכת התורה משה מרדכי קארפ

ביאור נפלא על הפיוט 'חד גדיא'

חד גדיא. השיר הזה עמוק מאד עם סודות נוראים ונפלאים, וביאורים רבים נאמרו עליו, ומ"מ בודאי גם מתפרש ע"פ פשוטו לכל אלו שלא באו בסוד ה' ואין חלקם בנסתרות, ולא באנו אלא לבאר הדבר ע"פ פשוטו. ונראה שישוד פיוט זה הוא לעורר ענין ההשגחה הפרטית שיש בכל מעשה ומעשה, שכמה גלגולים נתגלגלו ע"י מעשה פשוט של קנין גדי אחד בזוים מועטים, וגם אחר שמת הגדי עדין גלגולים רבים מתגללים אודות הגדי וכל דבר ודבר מתקן את מעשה קודמו בעבור אכילת הגדי הראשון, עד שהכל נזקק לבוא לתיקונו של הקב"ה בכבודו ובעצמו, וכ"ז בגללו של החד גדיא, וכן פורענות ותשועת השי"ת מכל המזיקין לעולם, ולכן מזכירים בכל מקום חד גדיא חד גדיא ר"ל שהוא הגורם והמגלגל לכ"ז.

וכל ענין זה משל הוא על שה פזורה ישראל בגלויות בין העמים, שכל העמים מצירים לה בהזקקות עינויים והריגות, וע"ז בא לומר שכל דמיהם עתידין להיפרע מהקב"ה בעצמו, שאין לך דבר שהזיק שלא יבוא על דינו מהקב"ה בעצמו, ולא רק המזיק בגופו, אלא אף המגולגל של המזיק בגרמי גרמות כולם יבואו על דינם ולא יהא א' שלא יתן דינו, אפי' המים שכיבו האש, אע"פ שכיבו מעצמם, וכ"ז בא לחזק האמונה בהשי"ת שקרוב יום אידם שבו יפרע במהרה מכל העמים את פורענות עמו ישראל, וישלם לעמו ישראל על כל תלאותיהם וצרותם, כדכתיב "הרגינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו".

ולכשנעמיק יותר בעניין יש להבין טפי שכל שירה זו כנגד הג' גלויות שאחר גלות מצרים שישראל שה פזורה בין העמים ונשבתה בידיהם ואכלוה ושרפוה, רהגדי הוא משל לנסת ישראל הפזורה בין האומות, והאב הן אבותינו דור דעה שקנו לעצמם תפארת ישראל

כדכתיב "הייתם לי סגולה מכל העמים ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" בתרי זוזי, היינו בשני

העדיים והכתרים שקיבלו בהר סיני באמירת נעשה ונשמע, ואתא שונרא ואכלה לגדיא, היינו גלות בכל, וקרינה שונרא לפי שאינה עזה כ"כ רק משום טומאתה, וכדאיתא בגיטין י"ז. עמד והגלה אותם לבבל, וברש"י שם דה"ז בבל שהיו יכולים לעמוד בגזירתם שלא היו גוזרין עליהן גזירת שמר וזה כחולל שהיא חיה דקה, ואינה עזה כ"כ ואין פחד להיות בצילה רק כשמרגיזין אותה היא שורטת. ואתא כלבא ונשך לשונרא היינו גלות פרס שהבבלים נמסרו בידם, כדכתיב ואני ציויתי את מלכי פרס לבוא ולהשחיתה [עי' רש"י ברכות ח:]; והם היו עדים טפי וגזרו גזירות שמד כמבואר בגיטין שם וביומא עז. שגזרו גזירות של ממון על עם ישראל, אך גם הם נמשלו רק לכלבין דחציפין לפי שהיו מקפידין על שפיכות דמים כדאיתא בב"ק קיז. ע"ש. ואתא חוטרא והכה לכלבא, הוא מקלו של הקב"ה במטה, שהושיעם בימי פורים, ובימי עזרא שעלו לא"י ובנו בנין ביהמ"ק, ואתא נורא ושרף לחוטרא היינו בא אש של יצה"ר [יצרא דעריות] והסיר מכות המקל, היינו מטהו של הקב"ה שעשוי להכות אותם, ואז אתא מיא וכיבה לנורא, ע"י קדושת התורה בבית שני כיבו ליצרא דעריות, וגם כלול בזה מה שאנשי כנה"ג ביקשו להחליש יצרא דעריות, ואז אתא תורא ושתה למיא, היינו שבא גלות אדום המשולה לשור והחריב לביה"מ והרג בחכמי ישראל והיינו ושתה למיא, ואז אתא השוחט ושחט לתורא, היינו הצדיקים והחשמונאים שנלחמו במלכות אדום במסירות נפש, וכן משיח בן יוסף נלחם במלכות הרשעה. ואתא מלאך המות ושחט לשוחט, היינו לפי שמשח בן יוסף עתיד ליהרג במלחמה וכן הצדיקים הנ"ל שנהרגו במלחמתם במלכות הרשעה, ואז לכשתבוא זמן הגאולה במהרה בימינו. ואתא הקב"ה ושחט למלאך המות, יבוא הקב"ה בעצמו לנקום ממלאך המות וישחטנו, כדאיתא בסוכה נג, ואז נזכה במהרה לגאולה השלימה ובנין ביהמ"ק בב"א.

חד גדיא. חד גדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

ואתא שונרא ואכלה לגדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

ואתא כלבא ונשך לשונרא. דאכלה לגדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

ואתא חוטרא והכה לכלבא. דנשך לשונרא. דאכלה לגדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

ואתא נורא ושרף לחוטרא. דהכה לכלבא. דנשך לשונרא. דאכלה לגדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

ואתא מיא וכבה לנורא. דשרף לחוטרא. דהכה לכלבא. דנשך לשונרא. דאכלה לגדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

ואתא תורא ושתה למיא. דכבה לנורא. דשרף לחוטרא. דהכה לכלבא. דנשך לשונרא. דאכלה לגדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

ואתא השוחט ושחט לתורא. דשחט למיא. דכבה לנורא. דשרף לחוטרא. דהכה לכלבא. דנשך לשונרא. דאכלה לגדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

ואתא מלאך המות ושחט לשוחט. דשחט לתורא. דשתה למיא. דכבה לנורא. דשרף לחוטרא. דהכה לכלבא. דנשך לשונרא. דאכלה לגדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

ואתא הקדוש ברוך הוא ושחט למלאך המות. דשחט לשוחט. דשחט לתורא. דשתה למיא. דכבה לנורא. דשרף לחוטרא. דהכה לכלבא. דנשך לשונרא. דאכלה לגדיא. דובין אבא בתרי זוזי. חד גדיא. חד גדיא.

פסקי המשמר

>>>

ש: העושה חדר ע"י מחיצות בשבת "וללא גג" שעומד ברוח מצויה, ועושה זאת לכמה ימים, האם עובר על איסור בונה.

ת: יש אומרים שדוקא אם עומד לז' ימים, ולכן ל-ז' ימים יש בו איסור תורה, ואפי' שאין לו גג, זה בניינו משום שזו צורת הבנין, ומש"כ בביה"ל שצריך גג זה בבנין שבטל לקרקע, אך בכגון דא במחיצות אינן בטלות לקרקע, וחייב משום בונה, ופחות מז' אפשר שעובר גם באיסור תורה, ונפק"מ בכ"ז הוא באמירה לגוי.

ש: ולעשות בתוך בית הכנסת מחיצות ליצור עז"נ בשבת, האם יש בו משום בונה.

ת: אם זה על גלגלים זה מוכח מתוכו שאינו קבוע, וזה מחיצה לצניעות ואפי' שעושה זאת מר"ה שיעמוד עד יו"כ, מותר. ואם זה בלי גלגלים שזה לא נועד להזיז ביומו, צריך להחמיר בזה, ולכל הפחות שעושהו לח' ימים צריך להחמיר בזה.

ש: מחיצות שנמצאים במסילות שלא צריכים הברגה. האם שרי לסוגרם בשבת כשעושהו רק ליומו.

ת: דבר שיש בו הידוק מסוים לא הייתי מיקל בזה אפי' ליומו, ואם עושים לשעה אחת צ"ע אם מקרי הדרך לכך.

ש: אדם שאכל אורז וגם אכל דגן על מה יברך קודם ברכה אחרונה.

ת: אם יברך על המחיה יש צד שפטר את האורז, וסב"ל ולא יברך בורא נפשות, ולכן צריך אחר שבירך על המחיה לברך על דבר אחר שהכל ואחריו בורא נפשות ויפטור את האורז, אך אם אין לפניו את האפשרות לכך, שיברך קודם בורא נפשות על האורז, ואח"כ על המחיה על הדגן.

ש: אדם שמחזיק סידור בידיו בתפילת י"ח ולא משתמש בו, ואוחזו בשביל אמירת "יעלה ויבוא", האם יש בעיה בכך.

ת: אם יש לו סטנדר יניח על הסטנדר ולא בידיו, אך באופן שאין לו סטנדר, נמי שרי, דמאחר וצריך לו בשעת התפילה לאיזה ברכה זה חביב לו (א.ה. כמבואר בס' צו ס"ב בהגה דמיירי שצריך לברכה באמצע שמונה עשרה שרי לאחוז בידו מתחילת התפילה).

<<<

פסקי המשמר

>>>

בכגון שאין לו ענין בהדים, אך הכא שיש לו ענין בהדים גם רבינו הגריש"א היה מודה שיש מוליד, וגם יכול להיות שיש בעיה של זורה, וכמובא ברעק"א ורבינו הגריש"א חשש לזה, אך אם הנידון כלפי אדם חולה או תינוק שרי, הן מצד זורה והן מצד איסור מוליד, מאחר ויש ראשונים שמתירים (הרמב"ן והרא"ש) ולא חוששים לספר התרומה מצד מוליד.

ש: גבי החידוש של הנודע ביהודה במטריה אוהל ארעי שיש לו גג ומחיצות אי יש להחשיבו כדאורייתא, והרי בב"מ לא ברינא אי חיישינן להחשיב דא לאיסור דאורייתא, צריך להחמיר מזה, מאחר ואין הכרעה ברורה להקל בזה, (משום שלהקל נגד הנוב"י צריך הכרעה ברורה).

ש: מחיקת ה' וכן כינויים שהביא בב"י בשם האו"ח שרק דרך תיקון אפשר למחוק, האם יש ענין שמי שכותב "ה' יתברך" לא למחוק, וכגון שאדם כותב בכתב ידו מודעה לשולם וזכר וכד' ויודע שאח"כ המודעה תלך לפח אי שרי.

ת: בדפוס זה יותר קל, אך גם בני"ד זה גרמא במחיקת ה' מותר במקום התורפה, ולא ברור שהמודעה תלך לפח, שגם אם המודעה תלך לפח זו חומרא, ולכן בגרמא אין להחמיר חומרא זו.

ש: "אלוקים" האם זה שם.

ת: זה לא שם ולא כינוי, אך לכתחילה אין לזרוק.

ש: מי שמגיע לביה"ח בשבת מחוץ לתחום, מה יש לעשות עם הבגדים, או עם התיק שלוקחים.

ת: דרך מלבוש מותר, אך את התיק צריך להפקירו לפני שבת.

ש: טלית קטן שרוצים ללבשו בשינה כמה צריך להמשיך ללבשו ביום בכדי שיקרא בגד יום.

ת: שימוש רגיל של כל יום, ולא סגי ברוב.

ש: מה יותר טוב לאשכנזים לעשות במזוזה האם כהט"ז או כהרמב"ם

ת: פשוט כהרמב"ם,

ש: ואפי' אם לא עושים אותיות גדולות

ת: כן, [אך תפילין זה שונה].

ש: כיס של טלית שמכין מראש שיהיה גם לסידור, האם יש קפידה להניח בו מעות לצדקה או דבר אחר.

ת: לא יכול להניח בו דברים אחרים ואפי' מעות לצדקה, מאחר ולא התנה עליו מראש.

ש: האם ת"ח יכול לסמוך ולומר בק"ש גבי הריני מוחל וסולח וכו' ובמקום הנוסח שלפנינו, לסמוך על הנוסח, שכ' בגמ' מגילה "שרי לכל מאן דצערן", מצד ביטול תורה.

ת: אם חושש לביטול תורה, מותר, וכמו דאמרי' עוד שת"ח סגי ליה בפסוקא דרחמים,

ש: אדם שהריח בשמים לפני הבדלה האם יכול לברך בהבדלה על הבשמים.

ת: חז"ל תיקנו לברך על הבשמים ולהריח בשביל להשיב את הנפש ומאחר ואותו אדם לא הריח בשביל להשיב את הנפש יכול לברך שוב בהבדלה. גם אם לא היה היסח הדעת?

ש: אדם שמתקשרים אליו לברר על שידוך, ומכירים את שני הצדדים, ויודע בדעתו שאינם מתאימים ושהשידוך לא יעלה יפה, מה עליו לעשות.

ת: שיענה רק על דברים ששואלים אותו, אך בדברים שלא שואלים אותו אם זה בדבר שחושב שיהא היזק שיאמר, אך אם רק חושב שאין התאמה מצד הסגנון שלא יאמר, משום שהקב"ה יוצר את ההתאמה, ומה שחושב שאין התאמה זה רק מצד "דעתו" האישית ולא מצד "ידיעתו" ולכן שלא יאמר.

ש: האם צריך לברך על קיווי ברכת "שהחיינו".

ת: כן.

ש: גבי ייחוד מוקצה רבה בחיידר שמלמד את התלמידים להסוגיא בב"מ ג' מטבעות עשוין כמגדלות, ובשלוש מלכויות, והרבה מלמדם זאת בשבת והכין מטבעות ע"י ייחוד במחשבה וגם עשה ייחוד מעשה ע"י שהדביק עליהם תמונה של מלך, ונותנם לילדים אי מהני.

ת: מהני, ואינו מוקצה.

ש: להוסיף מים במכשיר הדים [אינהלציה] בשבת קודם שנגמר שאין בעיה מצד החשמל והאם יש בזה איסור מוליד שעושה הדים.

ת: לדעת האגרות משה ודאי שיש מוליד, וגם לדעת רבינו הגריש"א שאין מוליד זה רק

הקופה הקדושה והחזקה בו

מעמד הישועות

ביעצונו של קריעת ים סוף
הנגנו לחדושי לציונו בני התורה
כי כמודי שנת בשנת יתקיים

שירת הים בשירה

אמירת

בליל שביעי של פסח הבעל"ט
בהשתתפות רבינו מרן הגאב"ד תנאן האדיר

רבי משה מרדכי קארפ שליט"א

בחייל בית מדרשו
'קהילות יעקב'
רח' שד"ה 15
דברי חינוך ותעוררות
בשעה 00:20 בלילה

לאחר המעמד מורנו יתפלל לכלל הישועות
דיונים ושיק"ל לפרושים
לחברת טיפול 34 ב.ב.פ. או בגרמא פלוג לישם בחברת
1800.23.23.33

דרשות רבינו שליט"א בימי חג הפסח הבעל"ט

הנגנו להודיע לשוחרי תורה והלכה על שיעורי

מורינו הרב שליט"א

בחג הפסח הבעל"ט

יום שישי א' דחול המועד

בבית המדרש הגדול 'היכל יצחק'

רח' חפץ חיים מו"ע

בשעה 12:30

ליל שבת חול המועד

בבית מדרשו של רבינו שליט"א רח'

שדי חמד 15 מו"ע

בשעה 20:00

יום שני ד' דחול המועד

בבית הכנסת זכות יוסף

"שכונת בית וגן ירושלים רח' אבוהב 2-4

בשעה 12:00

ליל שביעי של פסח

שירת הים בליל שביעי של פסח עם

דברי חינוך מרבינו עט"ר מרן שליט"א

בשעה 12:20

ספרים אקטואליים

מאת רבינו שליט"א

לעסוק בהם בענייני דיומא:

- הלכות חג בהג על פסח
- משמרת ליל שמימורים סוגיות בענייני פסח וליל הסדר
- הגדה של פסח ע"פ הלכות חג בהג עם ביאור מקיף מרבינו שליט"א
- הלכות קרבן פסח בדרך שו"ת ע"ס הרמב"ם
- משמרת מועד על פסחים